

Remissvar

Inriktningsunderlag inför transport- infrastrukturplaneringen

Avsändare: Aktörerna för Vision Finnslätten, ett samverkansinitiativ mellan akademi, näringsliv och offentlig sektor för att förverkliga Finnslättnens potential att främja tillväxt, jobbskapande, teknikutveckling och framtidens industri för att lösa klimatutmaningen, i samverkan mellan Northvolt, ABB, Bombardier, Kungsleden, Västerås Stad, Mälardalens Högskola, Westinghouse och Hitachi ABB Power Grids samt Västerås Science Park.

Sammanfattning av synpunkter: Infrastrukturplaneringen måste lägga större vikt vid hållbara och effektiva persontransporter för att möjliggöra den kompetensförsörjning som behövs för industrins konkurrenskraft och elektrifieringen av transportsektorn. Finnslätten i Västerås och en ombyggnad av Västerås resecentrum är tydliga exempel på hur viktigt det är att infrastrukturplaneringen kan användas för att mer effektivt avhjälpa flaskhalsar i persontransportstrafiken. Vi ser idag ett stort behov av bättre tillgänglighet till arbetsmarknadsregionen genom etablering av tågläge och förbättrad spårinfrastruktur till Finnslätten. Kan infrastrukturplaneringen bättre stötta denna utveckling finns potentialen att bidra inte bara till tillväxt, konkurrenskraft och jobbskapande, utan även är möjliggörande för elektrifieringen och omställningen av transportsektorn.

Kommentarer på inriktningsunderlaget: Det övergripande transportpolitiska målet innebär att skapa en långsiktigt effektiv och hållbar transportförsörjning för medborgarna och näringslivet i hela landet. I det utarbetade inriktningsunderlaget har näringslivets behov främst tolkats genom behov av godstransporter och logistiklösningar. Godstrafiken är och kommer fortsatt förbli viktig för ett fungerande näringsliv, men vi vill med denna skrivelse särskilt understryka att även tillgången till väl fungerande persontransporter kommer att vara helt avgörande för näringslivet och Sveriges långsiktiga konkurrenskraft. Som beskrivs i underlaget är omkring hälften av inrikesresor, resor som görs i samband med tjänst eller utbildning. I den snabbväxande kunskapsintensiva industrin, vilken kommer vara avgörande för Sveriges framtida tillväxt, är tillgång till kompetens och excellenta medarbetare en mest kritiska framgångsfaktorerna. Underlaget bör därför kompletteras med aspekter om persontransporternas betydelse för attraktiva näringslivsregioner och behovet om att snabbt planera för ökade behov när näringslivet ställer om och utvecklas.

I inriktningsunderlaget beskrivs omvärldsfaktorer där arbetsmarknadsregioner växer ihop och kommunikationsstråken måste bli större. Vi delar den bilden och ser behovet av växande storstadsregioner väl fungerande infrastruktur. Detta beskrivs väl i underlagets omvärldsanalys, men kopplingen till åtgärderna som presteras i underlaget är svag. Underlaget måste tydligare ge svar på hur behovet av snabbt växande arbetsmarknadsregionerna ska mötas med faktiska åtgärder och infrastrukturplanering. Exempelvis bör utveckling och uppdatering av järnvägssystemens bantyper för att möjliggöra större pendlingsregioner samt behovet av flexibel planering för växande regioner behandlas.

Vi vill i denna skrivelse även understryka dynamiken mellan prognos och planering. Tillväxtregioner är beroende av god infrastrukturplanering för att växa och utvecklas. Är förutsättningarna goda kan etableringar genomföras och tillväxtprognoserna kommer att öka, finns inte dessa förutsättningar nedskrivs prognoserna. Att enbart bygga infrastrukturplanering på prognoser kan därför ge en felaktig bild av tillväxtpotentialen i en region. Det är därför viktigt att den nationella infrastrukturplaneringen tar hänsyn till den växelverkan som finns mellan proaktiv planering för att skapa attraktiva näringslivskluster samt tillväxtprognoser i arbetsmarknadsregionerna.

Bakgrund om intressenterna kring Finnslätten, Västerås: Industriområdet Finnslätten i norra Västerås är ett teknik- och kunskapskluster som samlar några av Sveriges ledande företag inom elektrifiering och energiteknik. På

Finnslätten finns världsledande företag med forskning och utveckling av framtidens transportteknik, kärnenergiteknik, robot- och automationslösningar och kraftsystemkomponenter samt produktion och utveckling av litiumjonbatterier. Det är en kraftigt expansiv industri med goda förutsättningar att ytterligare utveckla den betydelsefulla basindustrin i Sverige, med stora bidrag till Sveriges välstånd och jobbskapande. Utvecklingen sker nu, och det går fort. Så vi behöver hjälpas åt nu. Detta innebär att utvecklingen av verksamheten på Finnslätten är av nationellt intresse, betydande inte bara för Västerås och Mälardalens teknikutveckling, utan även avgörande för Sveriges och Europas elektrifiering och omställningen av de globala energi- och transportsystemen.

Helene Öhrling
Stadsdirektör
Västerås Stad

Dennis Helfridsson
VD
ABB AB

Annika Svanström
VD
Bombardier

Peter Carlsson
VD
Northvolt

Biljana Pehrsson
VD
Kungsleden

John-Edvard Stenstrand
VD
Västerås Science Park

Paul Pettersson
Rektor
Mälardalens Högskola

Jenny Larsson
VD
Hitachi ABB Power Grids i Sverige

Aziz Dag
VD
Westinghouse